

Er zijn veel manieren om Griekse postzegels te verzamelen. Eén van die varianten is een thematische: het verzamelen van postzegels met een afbeelding van één of meer Griekse zegels. En daar zijn er best een aantal van. Zowel Griekenland zelf als een aantal andere landen hebben Griekse postzegels op postzegels uitgegeven. In dit artikel een overzicht.

1. Griekse postzegels op postzegels uitgegeven door Griekenland

a. De Grote Hermes Koppen (GHK)

De eerste serie postzegels met afbeeldingen van een GHK dateert uit 1961 (Hellas 894-900). Ter gelegenheid van het 100-jarig jubileum van de eerste Griekse postzegels werden de zeven waarden van de “Parijse druk” (Hellas 1-7) weergegeven op een neutrale achtergrond. De afbeeldingen zijn zo natuurgetrouw dat af en toe nog wel eens een uitgeknipt exemplaar als “echt” wordt aangeboden in de handel. De serie werd gedrukt bij Aspiotis-Elka in een oplage die varieerde van 3,4 miljoen (2,50 Dr) tot zo’n 260.000 stuks (10 Dr). Een ontwerper is niet bekend, maar het zal vermoedelijk A. Tassos zijn geweest die in die periode bijna alle zegels voor de Griekse Post creëerde. Vreemd genoeg was de uitgiftedatum 20 december. Dit terwijl de originele GHK-zegels officieel (er zijn enkele eerder gebruikte exemplaren bekend) verschenen op 1 oktober 1861.

Er bestaan ook exemplaren met afwijkende kleuren. Bekend zijn een 20 lepta die een grijs middenstuk heeft (wegvallen kleur bruin), de 2,50 Dr met een geel middenstuk (zie afbeelding hieronder) en de 10 Dr waar de kleur geel niet is mee gedrukt. De geleerden zijn het er echter niet helemaal over eens of het om echte afwijkingen gaat of om “chemisch gerommel”.



In 2011 werd het 150-jarig bestaan van de GHK gevierd. Weer werden zeven zegels voorzien van een afbeelding van een GHK, maar dan zonder waarde-aanduiding en met van de originele zegels licht afwijkende kleuren (Hellas 2681-2687). Ook verscheen een velletje (F65). Dit keer correspondeerde de uitgiftedatum wel met die van de originelen: 1 oktober (2011). De zegels werden gedrukt bij Giesecke & Devrient Matsoukis S.A. in een oplage die varieerde van 1 miljoen tot 150.000. Van het velletje verschenen 100.000 genummerde exemplaren. Het door de Grieken zeer geprezen ontwerp (GHK-kenners waren veelal minder enthousiast) was van de hand van de graveur Ioannis Gourzis.



¹ Versie 2025-1

b. De eerste serie Olympische Spelen van 1896

In 1996 gaf de Griekse Post drie velletjes uit met ieder vier afbeeldingen van zegels van de uitgifte van 1896 (Hellas F13-15). Dit om het 100-jarig jubileum van die Spelen te vieren. De velletjes werden uitgegeven in drie uitvouwbare mapjes. Ze werden gedrukt bij Alex. Matsoukis S.A. in een oplage van 250.000 stuks. Het ontwerp was van Myrsini Vardopoulou.



c. De Olympische Spelen van 1906

Op 7 april 2006 verschenen twee velletjes met ieder vier afbeeldingen van zegels van de uitgifte van 1906 (Hellas F46-47). Dit om het honderdjarig jubileum van deze “Tussen-spelen” te vieren. De velletjes waren gedrukt bij Alex. Matsoukis S.A. in een oplage van 120.000 stuks. Het ontwerp was van Anthoula Lygka.



d. De Republiek uitgifte van 1933

Op 15 november 1975 verscheen een zegel ter gelegenheid van de Dag van de postzegel, met een afbeelding van de 100 Drachme zegel van de Republiek-uitgifte waarop een deel van het beeld van de “Jongeman van Marathon” te zien is (Hellas 1332). De zegels werden gedrukt bij Aspiotis-Elka in een oplage van 989.921 exemplaren. Het ontwerp was van P. Gravalos.

Het zou overigens voorlopig de laatste zegel zijn die ter gelegenheid van de Dag van de postzegel werd uitgegeven. Zie voor de eerdere exemplaren (en een later geval) hierna.



e. Europa-zegels

Op 28 januari 2006 verscheen een velletje (Hellas F45) met een afbeelding van een Europa-zegel uit 1978 (Hellas 1430) en een Europa-zegel uit 1983 (Hellas 1629). Het was dat jaar de vijftigste keer dat een Europa-zegel verscheen. De velletjes werden gedrukt door Alex. Matsoukis S.A. in een oplage van maar liefst 650.000 stuks en ontworpen door Myrsini Vardopoulou.



f. De Dodekanesos

De oudste postzegel op postzegel van Griekenland dateert van 1947. Toen verscheen een serie ter gelegenheid van de overdracht van de Dodekanesos-eilanden door Groot-Brittannië aan Griekenland. Op de zegels van 500 Dr. (Hellas 689) zien we een iets aangepaste afbeelding van de provisorische uitgifte die in 1912 werd gedrukt voor de Dodekanesos, de zogenaamde “Koinon Nisioton” uitgave, maar die nooit officieel gebruikt zou worden omdat de Italianen de eilandengroep toen bezetten (Hellas 3, 1-3). Je moet “postzegel op postzegel” in dit geval dus wel een beetje ruim zien.

In deze serie (die een paar keer werd aangepast aan de snel wijzigende posttarieven) verscheen in 1948 een zegel van 450 Dr met dezelfde afbeelding (Hellas 687), in 1950 gevolgd door een exemplaar van 1300 Dr (Hellas 695).



g. Kreta

Ook enkele zegels van Kreta staan afgebeeld op Griekse zegels. De eerste was een zegel die in 1974 op 15 november, de “Dag van de postzegel” het licht zag (Hellas 1292). Op deze zegel staat de 1 Drachme zegel van Kreta van de serie 1905 afgebeeld (Hellas 3, 30). De zegels werden in een oplage van 1.058.812 gedrukt door Aspiotis-Elka naar een ontwerp van P. Gravalos.

In 2000 volgde nog een velletje met twee zegels van Kreta, ditmaal uit de serie van 1901 (Hellas F17). Afgebeeld zijn de 1 en 5 Drachme (Hellas 3, 7 en 9). De velletjes werden gedrukt bij Alex. Matsoukis S.A. in een oplage van 100.000 stuks. Het ontwerp was van Myrsini Vardopoulou.



In 2015 kwam een velletje uit ter gelegenheid van 115 jaar Griekse Post spaarbank. Deze Griekse bank begon als een lokale bank op Kreta. Op de achtergrond van het velletje zijn daarom rechtsboven voor wie goed kijkt enkele exemplaren van de 5 lepta zegels van Kreta uit 1900 te zien (Hellas 2). Het ontwerp was van Myrsini Vardopoulou. De velletjes werden gedrukt bij Giesecke & Devrient Matsoukis in een oplage van 30.000 stuks.



h. Enkele zoekplaatjes

Soms vergt het wat meer speurwerk om te achterhalen of er en zo ja welke postzegel op postzegel is afgebeeld. Het eerste voorbeeld is Hellas 1410. Wie goed kijkt ziet op de enveloppe (links) een exemplaar van Hellas 1382 (rechts)! De zegel werd gedrukt door Aspiotis-Elka in een oplage van 2.000.000 als onderdeel van een serie van vijf zegels rond het thema “verspreiding van de Grieken over de wereld”. Zowel de afgebeelde zegel als de zegel zelf werden ontworpen door P. Gravalos”.



Ook is een vergrootglas nodig voor één van de zegels die op 14 maart 1983 werd uitgegeven om het gebruik van de postcode te promoten (Hellas 1627). Wie goed kijkt ziet op de enveloppe links de 9 Drachme waarde van de serie Nationaal verzet uit 1982 (Hellas 1614).

De zegel werd gedrukt in een oplage van 6.000.000 exemplaren en het ontwerp was van Vassiliki Constantinea. Het ontwerp van de afgebeelde zegel was weer van P. Gravalos.



Voor mij een raadsel zijn de twee zegels die zijn uitgegeven voor de Dag van de postzegel in 1972 (Hellas 1237) en 1973 (Hellas 1274). Wie weet naar welke uitgifte(n) de jongeren zitten te kijken mag het zeggen. Reacties graag aan de redactie.



i. Nog drie exemplaren om af te ronden ...

We zijn aan het eind gekomen van de reeks postzegels op postzegels van Griekenland maar niet voordat we nog even stilgestaan hebben bij de laatste drie uitgiften.

Op 15 mei 1975 gaf de Griekse post vier zegels uit waarvan drie exemplaren postzegels op postzegels zijn (Hellas 1425-1427). Op 25 september van dat jaar volgde ook nog een velletje met dezelfde zegels (Hellas F1). De zegels werden uitgegeven ter gelegenheid van het 150-jarig bestaan van de Griekse Post. Te zien zijn respectievelijk een GHK, de 25 lepta zegel van de uitgifte Olympische Spelen 1896 en de zegel die werd uitgegeven voor de Dag van de postzegel in 1972.

De zegels en het velletje werden gedrukt bij Aspiotis-Elka en het ontwerp was van P. Gravalos.



Verder is er nog het velletje uit 1990, uitgegeven op 14 december in een poging van de Griekse Post om de Dag van de postzegel ook in Griekenland te doen herleven (Hellas F8). Hierop zijn (weliswaar niet op de zegel maar op de rand van het blokje) maar liefst zeven postzegels te zien; de 10 Dr. Van de serie Olympische Spelen 1896, De 1 lepta van de serie Vliegende Hermes uit 1901, vier waarden van de serie luchtpost 1935 (Mythologische voorstellingen) (1, 2, 30 en 100 Dr) en een zegel van Kreta (Hellas 3, 32). Een hele verzameling!

De velletjes werden gedrukt door M.A. Moatsos Graphic Arts Ltd. in een oplage van 110.000 exemplaren. Het ontwerp was (weer) van P. Gravalos.



Tot slot gaf de Griekse Post op 21 februari 2024 een velletje uit met een postzegel met een waarde van €5,00 ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van de Griekse postzegelvereniging (HPS). Het ontwerp was van Myrsini Vardopoulou. Op het velletje is een proef van de Grote Hermeskoppen te zien zonder waarde-aanduiding. Ze werden gedrukt bij Veridos Matsoukis S.A. in een oplage van 30.000 stuks.



Al met al kunnen we wel concluderen dat de Griekse Post een dankbare schatkamer is voor degenen die postzegels op postzegels sparen!

2. Griekse postzegels op postzegels op zegels uit andere landen

Griekse zegels zijn ook een geliefd onderwerp voor buitenlandse postadministraties. Ik trof tot op heden niet minder dan 30 uitgaven aan uit alle windstreken van de wereld. Hier een overzicht.

Het oudste blokje met een afbeelding van een Griekse zegel blijkt te dateren uit 1966. In dat jaar gaf het Schotse eiland Davaar een zegel uit ter gelegenheid van de Europa-zegels. Op de rand, rechtsonder is (in zwart-wit) Hellas 974 afgebeeld. De zegels van Davaar werden theoretisch gebruikt om post van toeristen van het eiland naar het vaste land te brengen, maar het gaat eigenlijk om cinderella's. Vanwege de curiositeit vermeld ik hem hier toch maar.



De oudste buitenlandse postzegel met een afbeelding van een Griekse zegel werd voor zover ik weet uitgegeven door Ras al Khaimah, één van de zeven Verenigde Arabische Emiraten, in 1969. Ze werd uitgegeven ter gelegenheid van de Internationale Postzegeltentoonstelling EFIMEX'68 die in Mexico werd gehouden. Op de zegel staat een zegel uit de serie “padvinders” van Griekenland uit 1960.



In datzelfde jaar verscheen deze postzegel op postzegel van Haïti. Helemaal zuiver is dat niet, want de kleur van de zegel is aangepast van zwart naar bruin, maar toch. De zegel vormde een onderdeel van een serie die werd uitgegeven ter herinnering aan de winnaars van de marathon op de Olympische Spelen vanaf 1896. Op “onze” zegel prijkt daarom de naam van de Griek Spiridon Louis.



Met deze zegel hebben we gelijk het belangrijkste thema voor het reproduceren van Griekse zegels door andere landen te pakken, de Olympische Spelen. In totaal zijn er voor zover ik weet tot nu toe 18 uitgaven verschenen met afbeeldingen van één of meer zegels uit de serie Olympische Spelen van 1896 (Hellas 109-120). Het gaat bij die zegels soms om incidentele uitgaven (veelal onderdeel van een serie), maar vaak ook om blokken, die qua formaat variëren van bescheiden tot pagina-vullend. Ik laat er hier alvast een paar zien.



Een aparte vermelding krijgen de grote gouden (!) zegels van Gambia uit 2012. Niet alleen hebben ze een bijzondere uitstraling, het is ook de enige serie “zegels” waarop de complete uitgifte uit 1896 stuk voor stuk is afgebeeld.



De Olympische Spelen waren niet het enige thema wat leidde tot de reproductie van Griekse zegels op uitgiften van andere landen.

De Centraal Afrikaanse Republiek gaf in 2005 een serie zegels uit rond het thema 50 jaar Europa-zegels. Op de zegel met een waarde van 150 Franc treffen we Hellas 891 uit 1961 aan. De zegels verschenen zowel getand, ongetand als in blokvorm.

Van hetzelfde land verscheen al in 1977 een serie zegels rond het thema “Zeppelin-vluchten”. Op het blokje met een waarde van 500 Franc vliegt, niet op de zegel zelf maar op de rand, Hellas A7 uit 1933 voorbij.

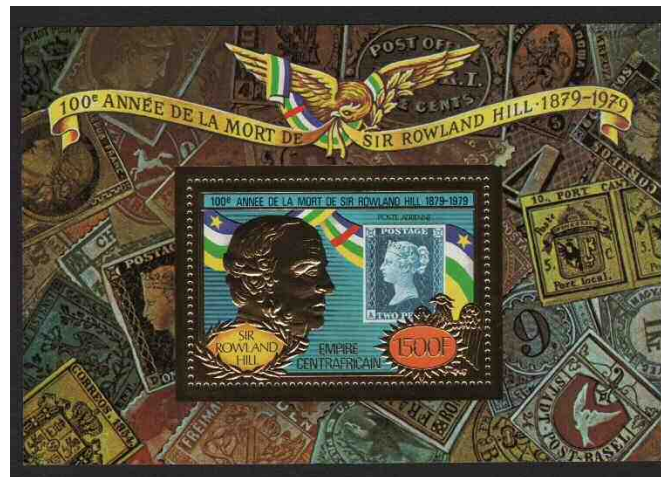


Curieus is ook de volgende zegel van Sao Thomée en Príncipe uit 2005. Te zien is een fragment van Hellas 1431, de Griekse Europa-zegel uit 1978 met een afbeelding van het Lyssicrates monument in Athene. De zegel is onderdeel van een serie van acht zegels, uitgegeven om 50 jaar Europa-zegels te herdenken. De serie verscheen in losse zegels, twee blokjes met vier zegels (getand en ongetand) en een blok van 8 zegels met een middentab.



De Grote Hermeskoppen laten het op buitenlandse zegels opmerkelijk genoeg nogal afweten. Tot op heden kwam ik alleen een blokje tegen van de Centraal Afrikaanse Republiek uit 1978 en een zegel en blokje van Ecuador uit 2004.

Gelukkig heeft de Postzegelvereniging Griekenland ter gelegenheid van het jubileum in 2011 ook een persoonlijke zegel uitgegeven met een GHK 80 lepta zegel van de druk uit 1873 (Hellas 29).



In de nu volgende tabel een overzicht van alle mij bekende postzegels op postzegels uit andere landen.

Overzicht buitenlandse zegels met afbeeldingen van Griekse postzegels

Nr.	Jaar van uitgifte	Land	Michel nr.	Afgebeelde zegel(s), Hellas nr.	Opmerkingen
1.	1966	Davaar	-	974	Cinderella
2.	1969	Ras al Khaimah	303	844	
3.	1969	Haïti	1028	116	Kleur bruin i.p.v. zwart
4.	1970	Noord Yemen (YAR)	1209	169	Onderdeel van blokje van zes zegels
5.	1977	Centraal Afrikaanse Republiek	493, Blok 18	A7 (op de rand van het blok)	Blok zowel getand als ongetand uitgegeven.
6.	1978	Centraal Afrikaanse Republiek	599, blok 47A en B	1	Zowel getand als ongetand in blok verschenen
7.	1979	Uruguay	1538	109	Gedrukt in vellen van 6x4 zegels, onderdeel serie van vier zegels
8.	1987	Congo	1105	117	Onderdeel van serie van vier zegels
9.	1990	Paraguay	4445 - 4448 (ook in strook van vier en velletje)	109-112, 115-120	Het velletje bevat vier vignetten met Griekse zegels
10.	1991	Idem	4531-4534 (ook in strook van vier)	115 en 118-120	Zelfde zegels met zilveren opdruk
11.	1996	Micronesië	494-497	112, 113-114 en 120	Blokje van 4 zegels; uitgegeven tegelijk met Marshall-eilanden, zie hierna
12.	1996	Marshall-eilanden	708-711	111, 115-117	Blokje van 4 zegels; uitgegeven tegelijk met Micronesië, zie hierboven
13.	1996	Dominicaanse Republiek	1797	110	
14.	2002	Kyrgyzstan	281	117	Onderdeel van een blok
15.	2004	Roemenië	5808 en blok 338	117	idem
16.	2004	Ecuador	2786 en blok 177	1	Onderdeel twee samenhangende zegels en in rand blok.
17.	2005	Centraal Afrikaanse Republiek	2916 en blok 679	891	Zowel getand, ongetand als in blok verschenen.
18.	2005	Sao Thomée en Principe	-	1431	Alleen deel van de zegel afgebeeld. Uitgegeven in serie van 8 zegels, twee blokken van vier (getand en ongetand) en een blok van 8 zegels met middentab.
19.	2008	China	3989	119	Eén van twee zegels
20.	2008	China	Mi 3991 en blok 149 x en y	119	Uitgegeven in blok op gewoon en zijdepapier.
21.	2008	China	blok 149 I t/m V	119 (en op blok 149 I ook 110, 112 en 118 in de rand van het blok)	Speciale uitgifte tijdens de Olympex

22.	2008	Grenada	5998	115	Uitgegeven in een blok
23.	2008	Grenada	6058	109, 112, 114-115, 117-120	idem
24.	2008	Bangladesh	911	109	Uitgegeven in een blok met 3 andere zegels
25.	2010	Guinee	-	1630	Rechts boven op de achtergrond
26.	2012	Gambia	6651 - 6662	109-120	Gouden zegels
27.	2012	Malawi	-	1233 en 2133	Onderdeel van twee blokken
28.	2013	Uganda	Blok 441	1846	In rand blok
29.	2015	St. Vincent & Grenadines Canouan	447 - 454 (en Blok 70 en 71)	110-111, 114-115, 117-120	
30.	2023	Centraal Afrikaanse Republiek	14199	2133	

Voor zover hierboven nog niet afgebeeld volgen hierna de afbeeldingen. De nummers verwijzen naar de tabel.



4.



7.



8.



9.



10.





11.



12.



15.



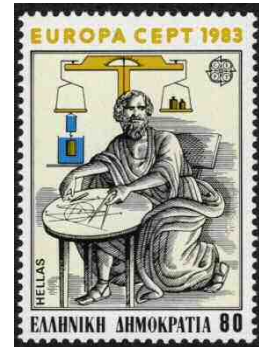
19.



20(+).



22.



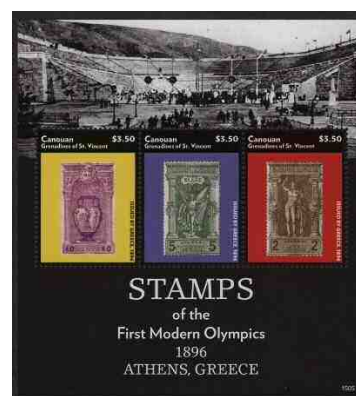
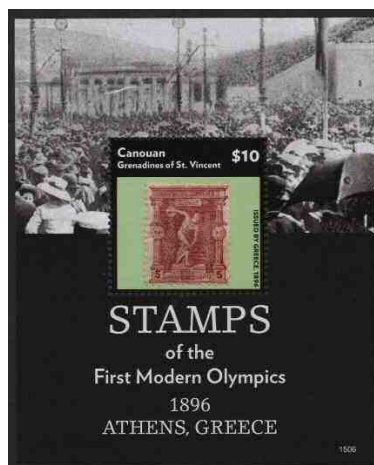
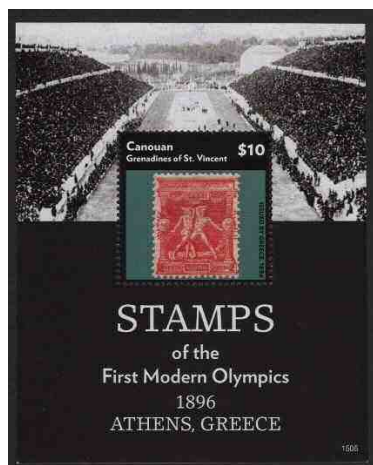
25.



27a.



29.



30.

